

**Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore
OLIMPIJADA ZNANJA 2014
Rješenja zadataka iz fizike
za VIII razred osnovne škole**

RJEŠENJA:

1. $a_{\max} = 3 \text{ m/s}^2$

$v_{\max} = 30 \text{ m/s}$

$s = 840 \text{ m}$

$t = ?$

Vozilo se prvo kreće ravnomjerno ubrzano dok ne postigne maksimalnu brzinu , to kretanje traje:

$$t_1 = \frac{v_{\max}}{a_{\max}} = \frac{30 \text{ m/s}}{3 \text{ m/s}^2} = 10 \text{ s}$$

Vozilo pri tome prelazi put:

$$s_1 = \frac{v_{\max}^2}{2a_{\max}} = \frac{(30 \text{ m/s})^2}{2 \cdot 3 \text{ m/s}^2} = 150 \text{ m}$$

Isto ovoliku dionicu puta s_3 će vozilo preći krećući se ravnomjerno usporeno do zaustavljanja i za ovo kretanje trebaće mu takođe 10 sekundi.

Između ova dva kretanja vozilo se kreće ravnomjerno sa brzinom $v_{\max} = 30 \text{ m/s}$ i prelazi put:

$$s_2 = s - s_1 - s_3 = 840 \text{ m} - 150 \text{ m} - 150 \text{ m} = 540 \text{ m}$$

Taj put prelazi za vrijeme:

$$t_2 = s_2 / v_{\max} = 18 \text{ s}$$

Ukupno vrijeme potrebno da se pređe čitav put je :

$$t = t_1 + t_2 + t_3 = 38 \text{ s}$$

2. $t_2 = 2 \text{ s}$

$t = ?$

$H = ?$

$v = ?$

$v_s = ?$

Sa t_1 ćemo označiti vrijeme za koje tijelo prelazi prvu polovinu puta, a sa t_2 vrijeme za koje ono prelazi drugu polovinu puta, tako da je ukupno vrijeme slobodnog pada ovog tijela:

$$t = t_1 + t_2$$

○ |

○

$$\underline{\text{○}} \quad H = gt^2 / 2 \quad (1)$$

$$H/2 = gt_1^2 / 2 \quad (2)$$

Množenjem jednačine (2) sa 2 dobijamo:

$$H = gt_1^2 \quad (3)$$

Pošto su lijeve strane u (1) i (3) jednake slijedi:

$$gt^2 / 2 = gt_1^2$$

$$\begin{aligned} t^2 &= 2 t_1^2 \\ t &= \pm \sqrt{2} t_1 \end{aligned} \quad \text{pošto je} \quad t = t_1 + t_2$$

$$t = \pm \sqrt{2} (t - t_2)$$

Dobijamo dva rješenja za t :

$$t = \frac{t_2 \sqrt{2}}{\sqrt{2} - 1}$$

$$t = \frac{t_2 \sqrt{2}}{\sqrt{2} + 1}$$

Drugo rješenje odbacujemo jer t mora biti veće od t_2 , tako da dobijamo da je ovom tijelu potrebno:

$$t = \frac{t_2 \sqrt{2}}{\sqrt{2} - 1} = \frac{2s1,41}{0,41} = 6,87s \quad \text{da slobodno padajući pređe put:}$$

$$H = gt^2 / 2 = 231,5m$$

Konačna brzina tijela je :

$$v = gt = 67,4m/s$$

Srednja brzina je:

$$v_s = H/t = 33.7m/s$$

$$3. \quad h=70\text{cm}=0,7\text{m}$$

$$a_2 = 3a_1$$

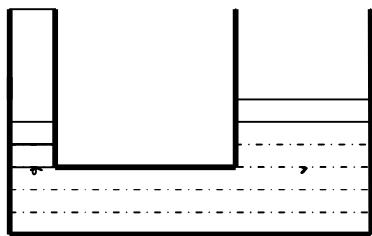
$$b_1 = b_2$$

$$\rho_v = 1000 \text{kg/m}^3$$

$$\rho_z = 13600 \text{kg/m}^3$$

$$h_1 = ?$$

$$h_2 = ?$$

Usled težine vode nivo žive se spušta u užoj posudi za h_1 , a podiže u široj posudi za h_2 , pri tome se zapremina žive nije mogla promijeniti, tako da je:

$$V_1 = V_2$$

$$S_1 h_1 = S_2 h_2$$

$$a_1 b_1 h_1 = a_2 b_2 h_2$$

$$a_1 b_1 h_1 = 3 a_1 b_1 h_2$$

$$h_1 = 3h_2$$

Hidrostaticki pritisci u lijevom i desnom sudu u tačkama koje su na istom nivou su jednaki tako da možemo pisati:

$$p_1 = p_2$$

$$\rho_v gh = \rho_z g(h_1 + h_2)$$

$$\rho_v h = \rho_z (3h_2 + h_2)$$

$$\rho_v h = \rho_z 4h_2$$

$$h_2 = \rho_v h / 4\rho_z = 0,013 \text{ m}$$

$$h_1 = 3h_2 = 0,039 \text{ m}$$

4. $\rho_l = 0,354 \text{ g/cm}^3$

$$V_l = 0,014 \text{ dm}^3$$

$$h_1 = 30 \text{ cm}$$

$$h_2 = 10 \text{ cm}$$

$$\rho_v = 1000 \text{ kg/m}^3$$

$$Q = ?$$

$$m = \rho_l V_l = 5 \text{ g} = 0,005 \text{ kg}$$

Pri kretanju kroz lazduh energija loptice se održava, tako da je njena potencijalna energija u najvišoj tački putanja jednaka energiji loptice kada je ona na površini vode :

$$E_3 = mgh_2 = 4,86 \text{ mJ}$$

$$E_2 = E_3$$

Energija u početnoj tački putanja loptice jednaka je radu sile potiska umanjenom za rad sile teže:

$$E_1 = A = (F_p - F_g)h = (\rho_v V g - mg)h = 0,027 \text{ J}$$

Oslobođena toplota usled trenjaloptice pri kretanju kroz vodu :

$$Q = E_1 - E_2 = 0,022 \text{ J}$$

